

Valstybinė
kainų ir
energetikos
kontrolės
komisija

GAMTINIŲ DUJŲ RINKOS STEBĖSENOS ATASKAITA UŽ 2018 M. II PUSMETĮ

Vilnius, 2019

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
Verkių g. 25C-1
LT-08223 Vilnius
Tel. +370 5 213 5166
Faks. +370 5 213 5270
El. p. rastine@regula.lt
www.regula.lt
2019 m. kovas

TURINYS

ĮVADAS.....	4
1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS	5
2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS	6
3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS	7
4. SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ PAKARTOTINIS DUJINIMAS IR PERKROVA.....	8
5. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS	9
6. INVESTICIJOS	13

IVADAS

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) parengė 2018 m. II pusmečio gamtinių dujų rinkos stebėsenos ataskaitą¹. Ataskaita parengta pagal gamtinių dujų įmonių Komisijai pateiktų ataskaitų duomenis. Informacija apie didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduotus gaminių dujų kiekius išskiriama taip, kaip tai reglamentuota Europos Parlamento ir Tarybos 2011 m. spalio 25 d. reglamente (ES) Nr. 1227/2011 dėl didmeninės energijos rinkos vientisumo ir skaidrumo.

Detalesnę ir naujausią informaciją, susijusią su gamtinių dujų rinkos apžvalgomis, rasite Komisijos rengiamose metinėse Energetikos sektoriaus plėtros apžvalgose.

Esminiai 2018 m. II pusmečio įvykiai:

- Gamtines dujas importuojantys rinkos dalyviai 2018 m. II pusmetį importavo 10.969 GWh gamtinių dujų, t. y. 23,09 proc. mažiau nei 2017 m. II pusmetį.
- Importuojamų gamtinių dujų sąnaudos² siekė 206.197 mln. Eur ir, palyginti su 2017 m. II pusmečiu, buvo 64,50 proc. didesnės.
- Vidutinė svartinė importuojamų gamtinių dujų kaina 2018 m. II pusmetį, palyginti su 2017 m. II pusmečiu, padidėjo 44,41 proc., t. y. nuo 17,58 Eur/MWh iki 25,39 Eur/MWh.
- 2018 m. II pusmetį gamtinių dujų tranzito apimtys siekė 13.107 GWh ir, palyginti su 2017 m. II pusmečiu, didėjo 2,75 proc. Perdavimas Lietuvos Respublikos vartotojams mažėjo 13,26 proc., t. y. nuo 11.456 GWh iki 9.937 GWh. Per 2018 m. II pusmetį perdavimo sistema buvo transportuota 23.044 GWh gamtinių dujų, t. y. 4,82 proc. mažiau nei 2017 m. II pusmetį.
- 2018 m. II pusmetį perdavimo sistemos operatoriaus gaunamos pajamos iš sistemos naudotojų už perdavimo paslaugą sudarė beveik 16 mln. Eur ir buvo 27,9 proc. mažesnės nei 2017 m. II pusmetį.
- 2018 m. II pusmetį paskirstyta 3.426 GWh gamtinių dujų, t. y. 0,53 proc. daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais.
- 2018 m. II pusmetį skirstymo veiklos pajamos sudarė beveik 19 mln. Eur ir, palyginti su 2017 m. II pusmečiu, buvo 20,11 proc. mažesnės.
- Suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) sistemos operatorius 2018 m. II pusmetį išdujino 4.416 GWh gamtinių dujų, t. y. 42,33 proc. mažiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais.
- 2018 m. II pusmetį SGD pakartotinio dujinimo veiklos pajamos sudarė beveik 32 mln. Eur pajamų, palyginti su 2017 m. II pusmečiu, buvo 4,38 proc. mažesnės.
- 2017 m. SGD pakartotinio dujinimo sistemos operatorius pradėjo vykdyti SGD perkrovos veiklą. SGD operatorius 2018 m. II pusmetį perkrovė 243.909 MWh gamtinių dujų, t. y. 2,04 karto daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais. Per 2018 m. II pusmetį SGD pakartotinio dujinimo sistemos operatorius gavo 279 tūkst. Eur pajamų iš SGD perkrovos veiklos, t. y. 2,05 karto daugiau nei tuo pačiu laikotarpiu praėjusiais metais.
- Lietuvos Respublikos didmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje 2018 m. II pusmetį, palyginti su 2017 m. II pusmečiu, dvišalių sutarčių pagrindu parduodamų gamtinių dujų kiekis sumažėjo 5,12 proc., t. y. nuo 9.213 GWh iki 8.740 GWh.
- Didmeninėje gamtinių dujų rinkoje pagal dvišales sutartis prekyvę gamtinių dujų tiekėjai 2018 m. II pusmetį gavo 69 mln. Eur pajamų, arba 77,48 proc. daugiau nei 2017 m. II pusmetį.
- Nuo 2017 m. liepos 1 d. pradėjo veikti gamtinių dujų biržos UAB „GET Baltic“ įsteigtos prekybos aikštelės Latvijoje ir Estijoje. 2018 m. II pusmetį UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų biržoje buvo parduota 388 GWh gamtinių dujų, t. y. 7,30 proc. mažiau nei 2017 m. II pusmetį.
- Vidutinė svartinė gamtinių dujų pardavimo kaina gamtinių dujų biržoje 2018 m. II pusmetį, palyginti su 2017 m. II pusmečiu, padidėjo 39,58 proc., t. y. nuo 17,56 Eur/MWh iki 24,51 Eur/MWh.

¹ Pastaba: kai kurie skaičiai šioje ataskaitoje gali nesutapti dėl apvalinimo. 2015 m. ir 2016 m. duomenys gali skirtis nuo anksčiau Komisijos skelbtų duomenų, nes informacija buvo atnaujinta pagal gamtinių dujų įmonių pateiktą patikslintą informaciją.

² Nevertinamos AB „Achema“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinės gamtinių dujų pirkimo sąnaudų, kurios buvo patirtos gamtines dujas naudojant savoms reikmėms.

• Lietuvos Respublikos mažmeninėje gamtinių dujų rinkoje patiekta 3.488 GWh gamtinių dujų, t. y. 7,68 proc. daugiau nei 2017 m. II pusmetį. Tiekimas buitiniams vartotojams didėjo 7,94 proc., o buitiniams vartotojams – 6,94 proc., palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu.

• Gamtinių dujų tiekimo įmonės, gamtines dujas pardavusios mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje, 2018 m. II pusmetį gavo 114 mln. Eur pajamų ir, palyginti su 2017 m. II pusmečiu, šios pajamos buvo 16,83 proc. didesnės.

• 2018 m. II pusmetį Lietuvos Respublikoje buvo suvartota 9.831 GWh gamtinių dujų, t. y. 3,62 proc. mažiau nei 2017 m. II pusmetį.

• 2018 m. II pusmetį gamtinės dujos buvo tiekiamos ne tik Lietuvos Respublikoje veikiančioms ir gamtines dujas naudojančioms vartotojoms. Į kitas Europos Sąjungos šalis buvo eksportuota 1.326 GWh gamtinių dujų, t. y. 47,45 proc. mažiau nei 2017 m. II pusmetį.

• 2018 m. II pusmetį perdavimo sistemos operatorius investavo 15.6 mln. Eur, skirstymo sistemos operatoriai investavo beveik 43 mln. Eur. Gamtinių dujų tiekimo leidimus turinčios įmonės analizuojamu laikotarpiu atliko investicijų už 171 tūkst. Eur.

Toliau ataskaitoje pateikiama pagrindinė informacija apie gamtinių dujų importo, perdavimo, SGD pakartotinio dujinimo, skirstymo bei tiekimo rinkas.

1. GAMTINIŲ DUJŲ IMPORTAS

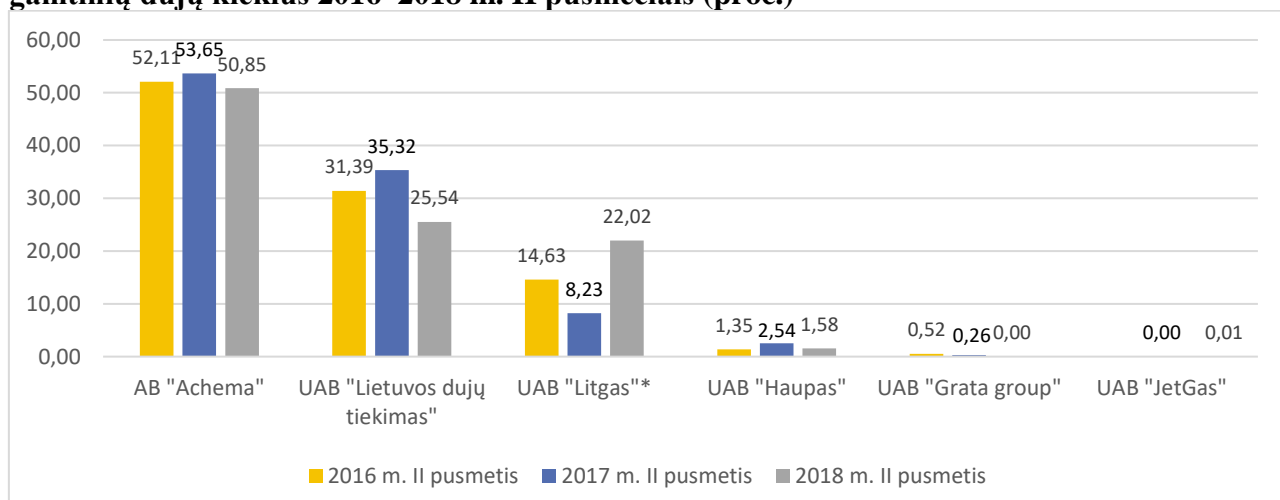
Rodiklis	2018 m. II pusmetis	2017 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2017 m.	2016 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m.
Gamtines dujas importuojančių įmonių skaičius	5	6	16,67%	5	0,00%
Importuotas gamtinių dujų kiekis iš viso (MWh)	10.968.551	14.262.270	-23,09%	11.438.181	-4,11%
Gamtinių dujų importo sąnaudos (tūkst. Eur)**	206.197	125.350	64,50%	99.406	107,43%
Vidutinė svartinė importuojamų gamtinių dujų kaina (Eur/MWh)***	25,39	17,58	44,41%	17,31	46,66%

*Galimi duomenų neatitikimai dėl gamtinių dujų paros pasikeitimo.

**Nevertinamos AB „Achema“ ir UAB Kauno termofikacijos elektrinės gamtinių dujų pirkimo sąnaudos, kurios buvo patirtos gamtines dujas naudojant savoms reikmėms.

***Informaciją apie vidutines svartines importuojamų gamtinių dujų kainas kiekvieną mėnesį galima rasti [ČIA](#)

1 pav. Gamtines dujas importuojančių įmonių užimama rinkos dalis pagal importuotų gamtinių dujų kiekius 2016–2018 m. II pusmečiais (proc.)

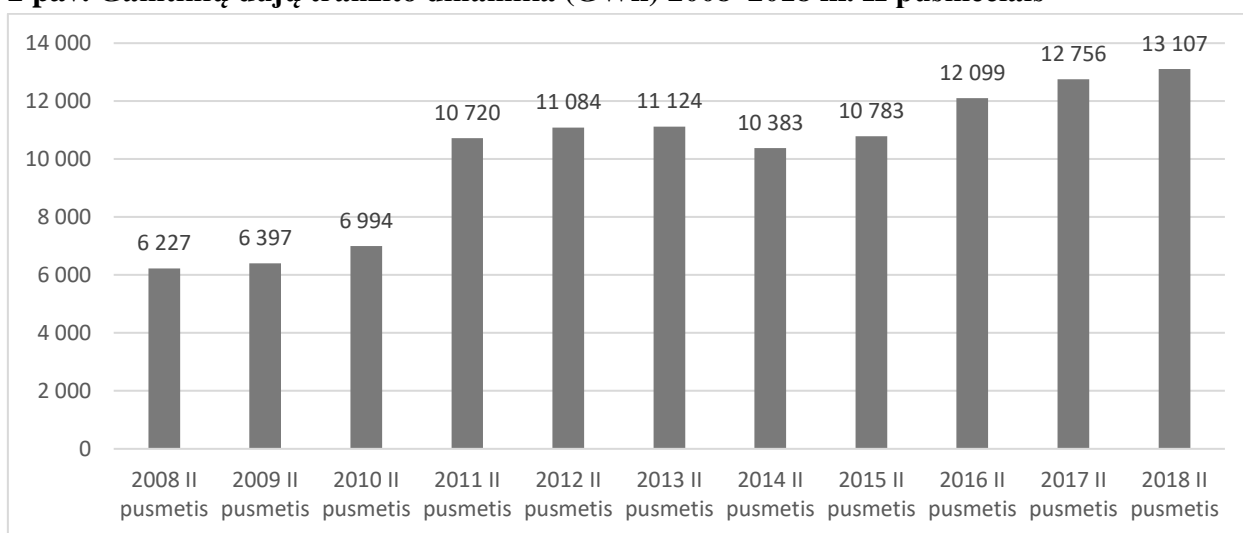
* Nuo 2019 m. sausio 1 d. UAB „Litgas“ prijungta prie UAB „Lietuvos energijos tiekimas“.

2. GAMTINIŲ DUJŲ PERDAVIMAS

Rodiklis	2018 m. II pusmetis	2017 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2017 m. II pusmečiu	2016 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu
Gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorių skaičius	1	1	0,00%	1	0,00%
Gamtinių dujų perdavimo sistema transportuotas gamtinių dujų kiekis (MWh)	23.044.137	24.212.344	-4,82%	23.153.328	-0,47%
Perdavimas (MWh)	9.936.972	11.455.886	-13,26%	11.054.801	-10,11%
Tranzitas (MWh)	13.107.165	12.756.459	2,75%	12.098.527	8,34%
Gamtinių dujų perdavimo veiklos pajamos (tūkst. Eur)*	15.926	22.088	-27,90%	24.300	-34,46%

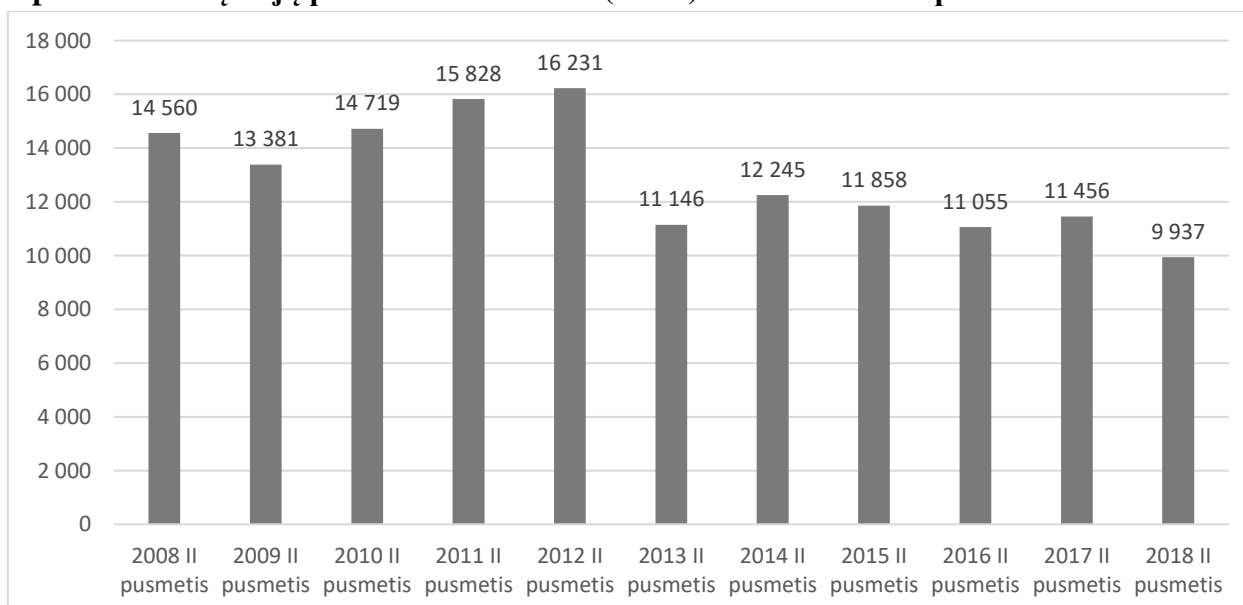
*Nevertinant tranzito ir balansavimo gamtinių dujų perdavimo sistemoje pajamų.

2 pav. Gamtinių dujų tranzito dinamika (GWh) 2008–2018 m. II pusmečiais

Šaltinis – Komisija.

3 pav. Gamtinių dujų perdavimo dinamika (GWh) 2008–2018 m. II pusmečiais

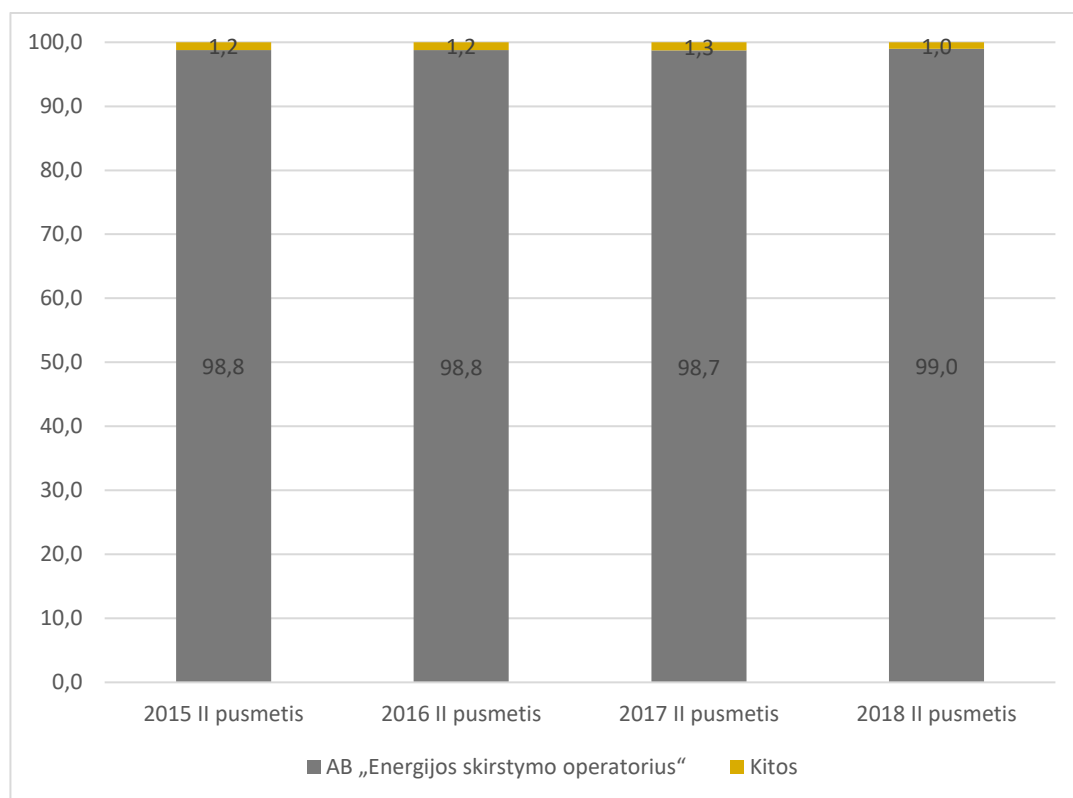
Šaltinis – Komisija.

3. GAMTINIŲ DUJŲ SKIRSTYMAS

Rodiklis	2018 m. II pusmetis	2017 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2017 m. II pusmečiu	2016 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu
Gamtinių dujų skirstymo sistemos operatorių skaičius	5	5	0,00%	6	-16,67%
Paskirstytas gamtinių dujų kiekis (MWh)	3.425.870	3.407.884	0,53%	3.503.721	-2,22%
Gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamos (tūkst. Eur)	18.873	23.625	-20,11%	27.386	-31,09%

Prie skirstymo sistemos prijungtų naujų vartotojų skaičius					
Rodiklis	2018 m. II pusmetis	2017 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2017 m. II pusmečiu	2016 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu
AB „Energijos skirstymo operatorius“	9.410	3.649	158%	3.610	161%
UAB „Intergas“	2	3	-33%	2	0%
UAB „Fortum Heat Lietuva“	8	0	8 kartus	0	8 kartus
Iš viso:	9.420	3.652	158%	3.612	161%

4 pav. Gamtinių dujų skirstymo įmonių užimama rinkos dalis pagal paskirstytų gamtinių dujų kiekius 2015–2018 m. II pusmečiais (proc.)

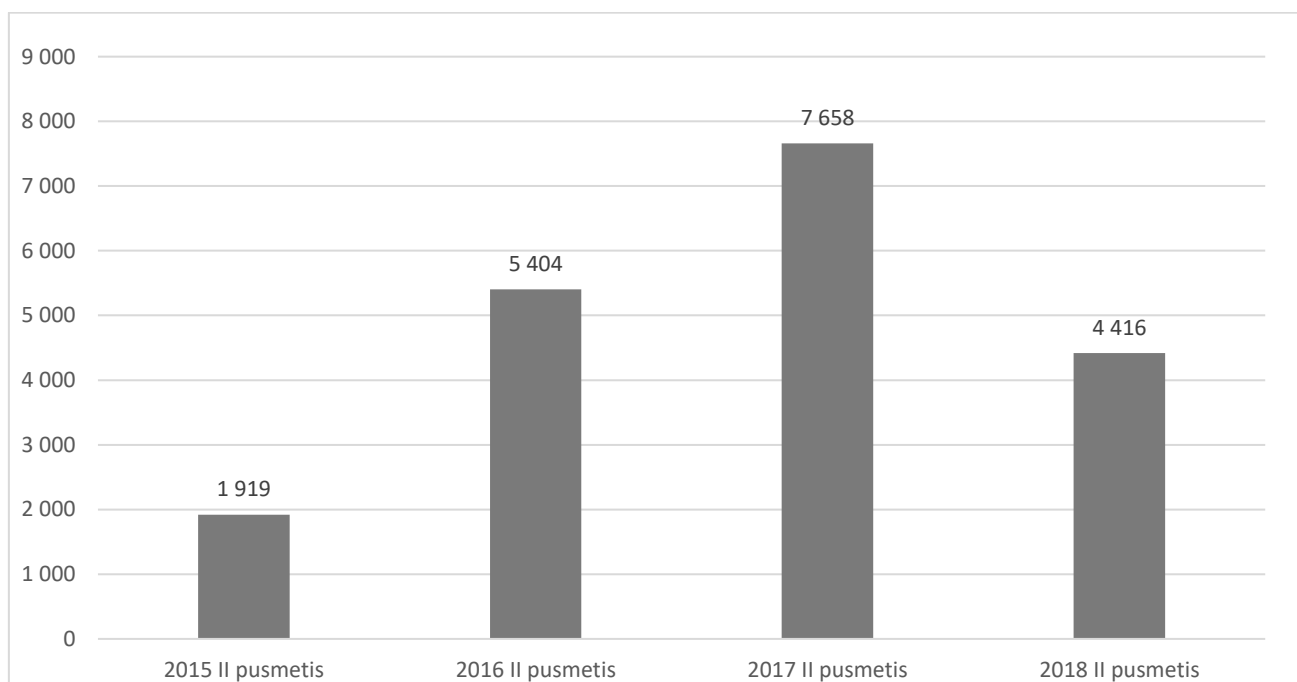

Šaltinis – Komisija.

4. SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ PAKARTOTINIS DUJINIMAS IR PERKROVA

Rodiklis	2018 m. II pusmetis	2017 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2017 m. II pusmečiu	2016 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu
Suskystintų gamtinių dujų skystinimo sistemos operatorių skaičius	1	1	0,00%	1	0,00%
Suskystintų gamtinių dujų pakartotinis dujinimas					
Išdujintų gamtinių dujų kiekis (MWh)	4.416.190	7.657.720	-42,33%	5.403.709	-18,27%
Suskystintų gamtinių dujų pakartotinio dujinimo veiklos pajamos (tūkst. Eur)	31.639	33.088	-4,38%	32.862	-3,72%
Suskystintų gamtinių dujų perkrova					
Suskystintų gamtinių dujų perkrovos kiekis (MWh)	243 909	119 429	104,23%	0	-
Suskystintų gamtinių dujų perkrovos pajamos (tūkst. Eur)	279	136	105,08%	0	-

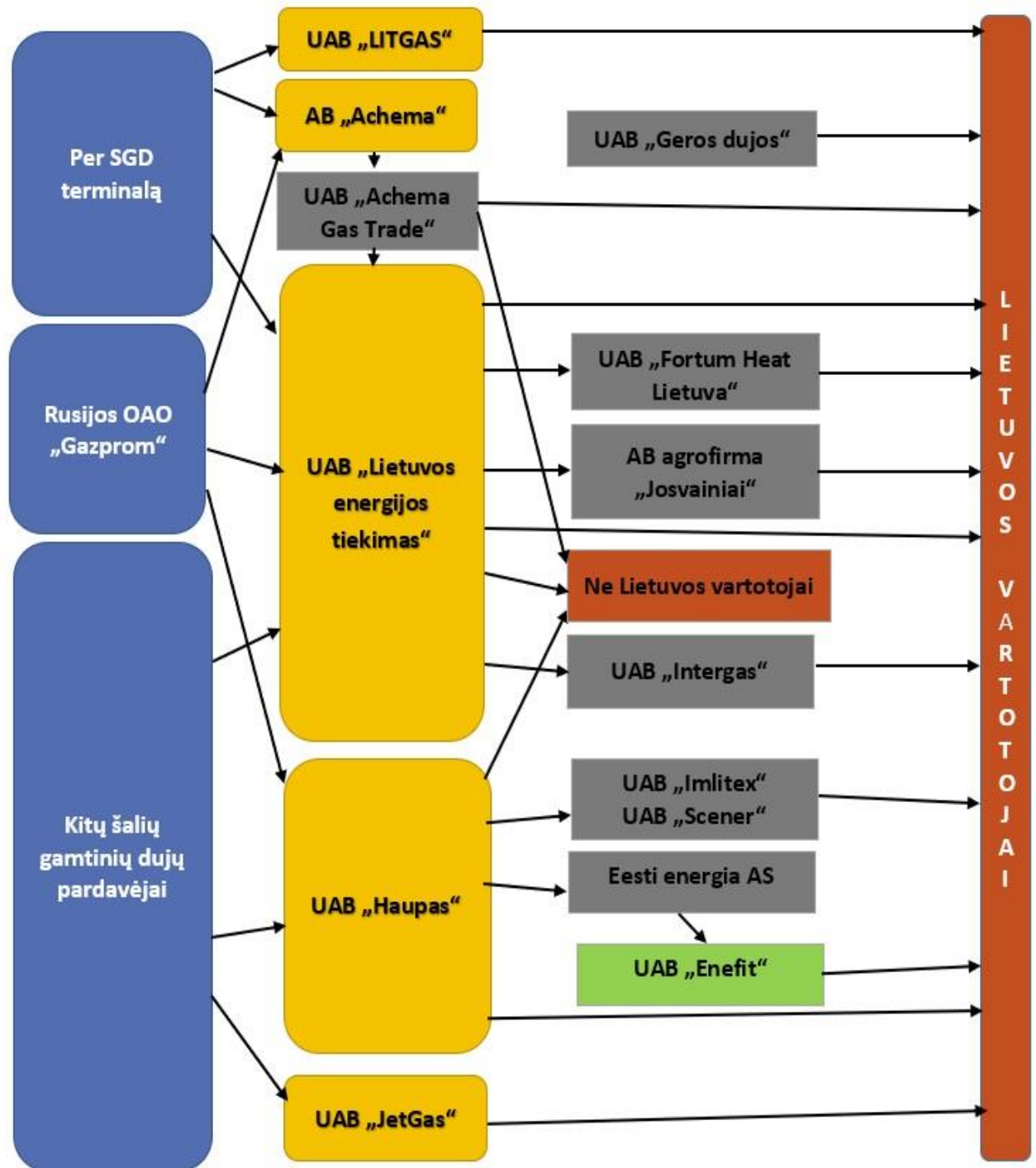
5 pav. Suskystintų gamtinių dujų pakartotinio dujinimo dinamika, GWh, 2015–2018 m. II pusmečiais

Šaltinis – Komisija.

5. GAMTINIŲ DUJŲ TIEKIMAS

6 pav. Gamtinių dujų rinkos struktūra 2018 m. II pusmetį pagal sudarytas dvišales sutartis

Šaltinis – Komisija.

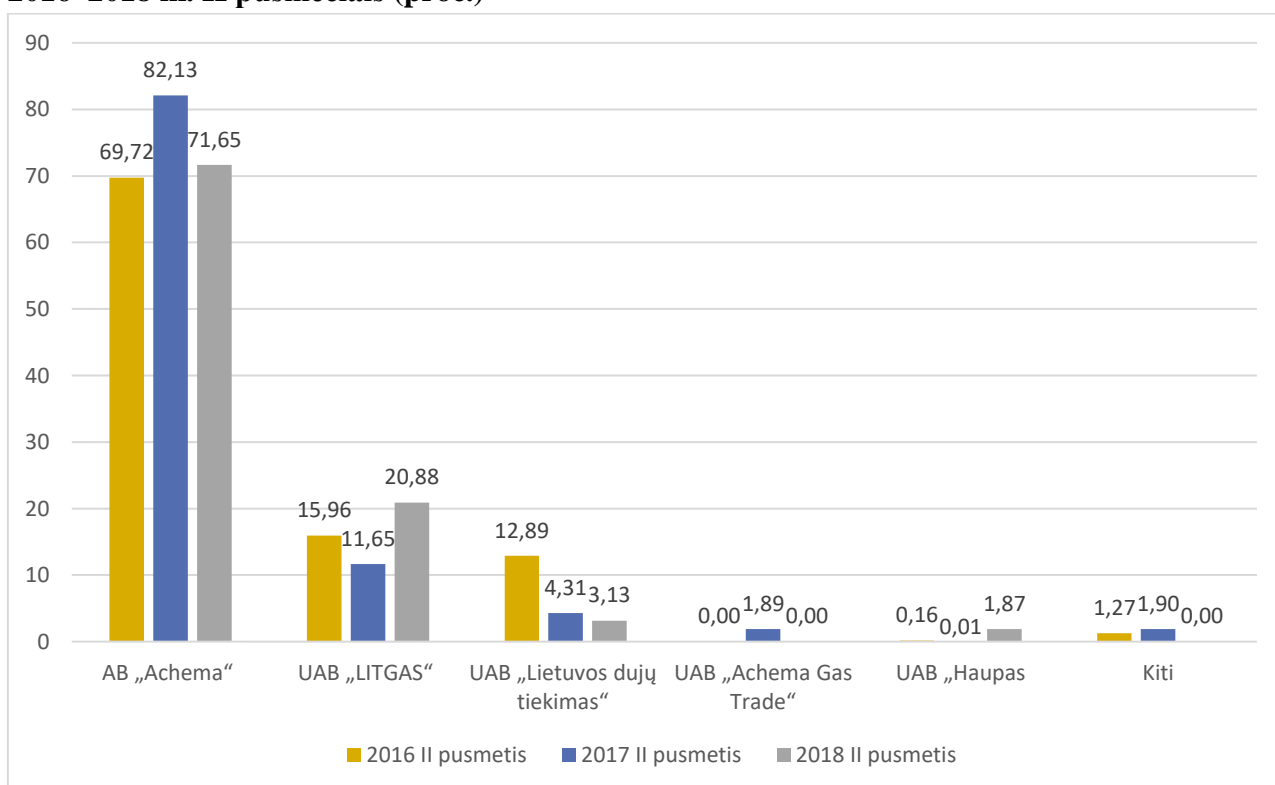
Rodiklis	2018 m. II pusmetis	2017 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2017 m. II pusmečiu	2016 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu
Tiekimo leidimus turinčių subjektų skaičius	33	37	-10,81%	34	-2,94%
Tiekimo veiklą vykdančios subjektai	15	11	36,36%	13	15,38%
DIDMENINĖ RINKA					
Dvišalių sutarčių pagrindu*					
Gamtinių dujų kiekiai (MWh)	8.740.246	9.212.176	-5,12%	8.548.923	2,24%
Pajamos (tūkst. Eur)	68.924	38.834	77,48%	42.028	64,00%
UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų birža**					
Gamtinių dujų kiekiai (MWh)	388.199	418.785	-7,30%	219.469	76,88%
Apyvarta (tūkst. Eur)***	9.516	7.355	29,37%	3.774	152,12%

*Nevertinami pardavimai ne Lietuvos gamtinių dujų tiekimo įmonėms ir vartotojams.

**Nuo 2017 m. liepos 1 d. pradėjo veikti gamtinių dujų biržos UAB „GET Baltic“ įsteigtos prekybos aikštelės Latvijoje ir Estijoje.

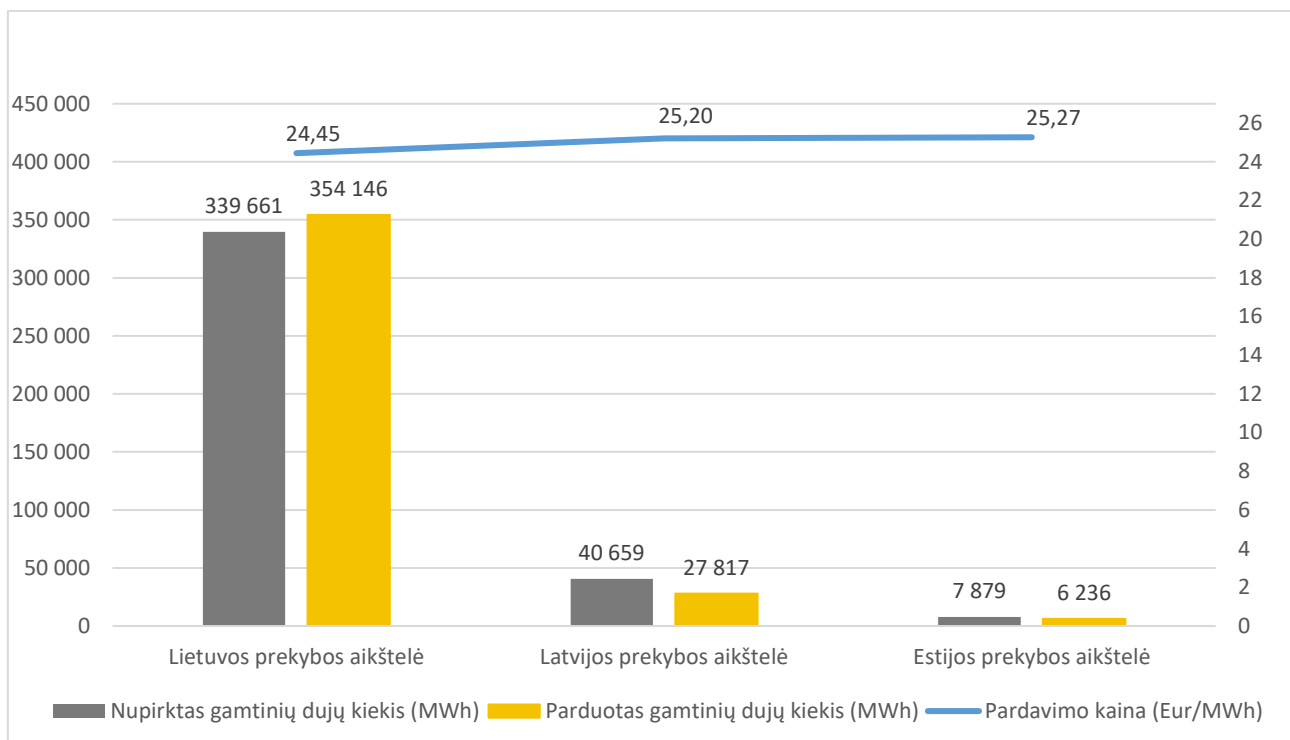
*** Vertinama pardavimo kaina, neapimanti gamtinių dujų transportavimo kainos. Informaciją apie gamtinių dujų kainas UAB GET Baltic gamtinių dujų biržoje galima rasti [CIA](#)

7 pav. Gamtinių dujų rinkos struktūra pagal dvišalius sandorius didmeninėje rinkoje 2016–2018 m. II pusmečiais (proc.)

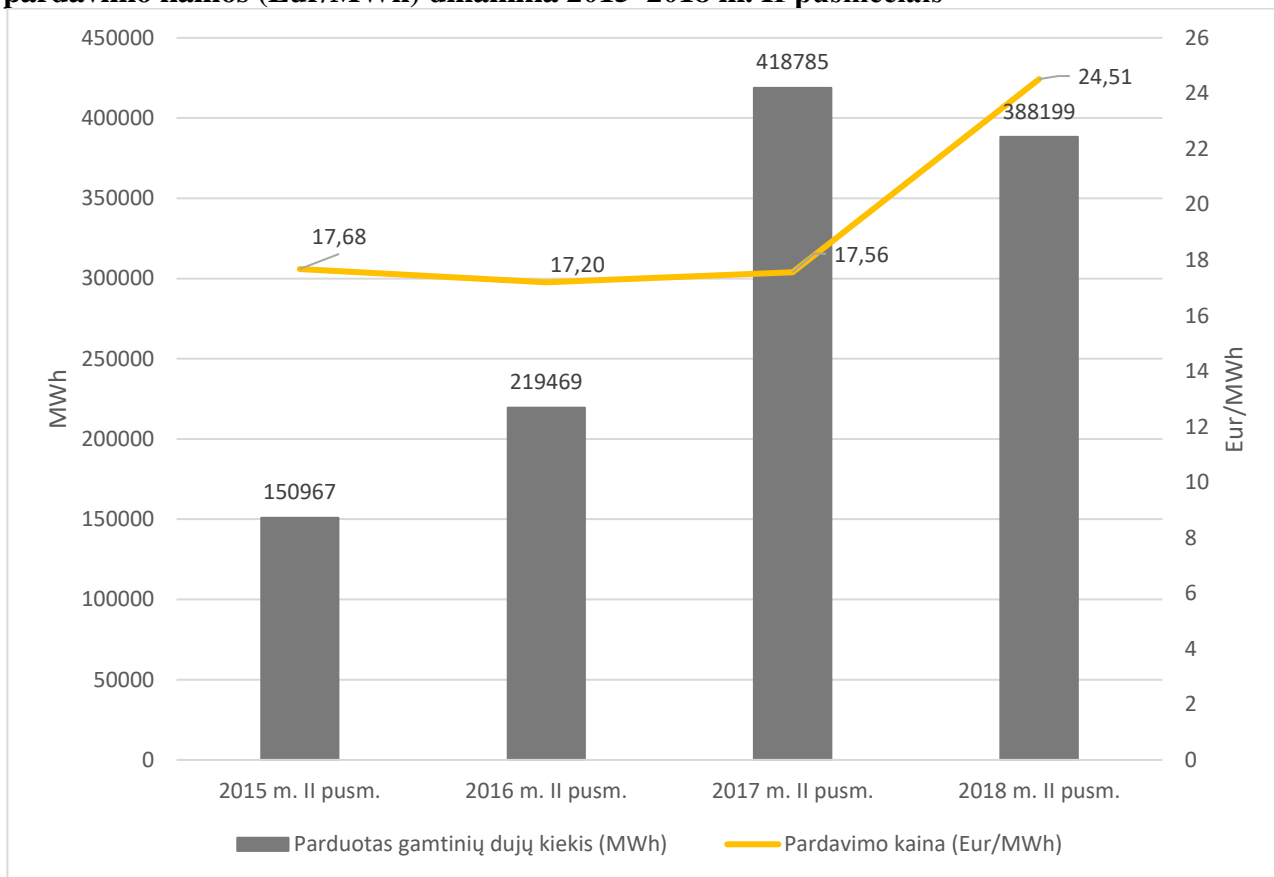
Šaltinis – Komisija.

8 pav. Prekybos UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų biržoje apyvarta (MWh) ir vidutinė svertinė pardavimo kaina (Eur/MWh) 2018 m. II pusmetį

Šaltinis – Komisija.

9 pav. UAB „GET Baltic“ gamtinių dujų biržos pardavimų (MWh) ir vidutinės svertinės pardavimo kainos (Eur/MWh) dinamika 2015–2018 m. II pusmečiais

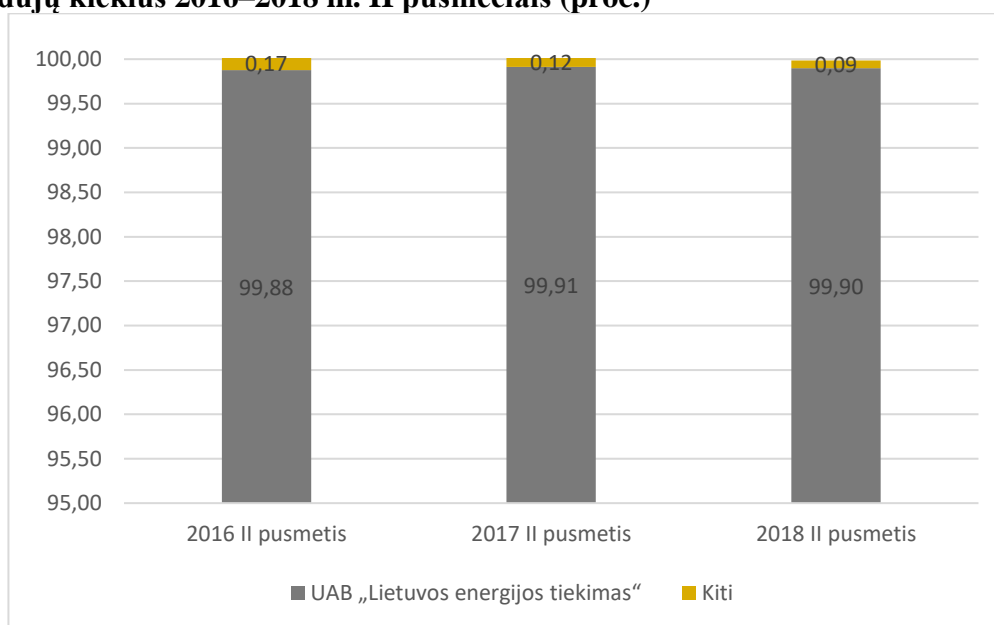

Šaltinis – Komisija.

Rodiklis	2018 m. II pusmetis	2017 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2017 m. II pusmečiu	2016 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu
MAŽMENINĖ RINKA*					
Mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje parduoti gamtinių dujų kiekiai, iš viso (MWh)	3.488.417	3.239.751	7,68%	3.225.789	8,14%
Būtiniam vartotojams (MWh)	914.241	854.873	6,94%	851.620	7,35%
Nebūtiniam vartotojams (MWh)	2.574.176	2.384.878	7,94%	2.374.168	8,42%
Pajamos , gautos mažmeninėje gamtinių dujų tiekimo rinkoje (tūkst. Eur)	114.186	97.738	16,83%	81.986	39,27%

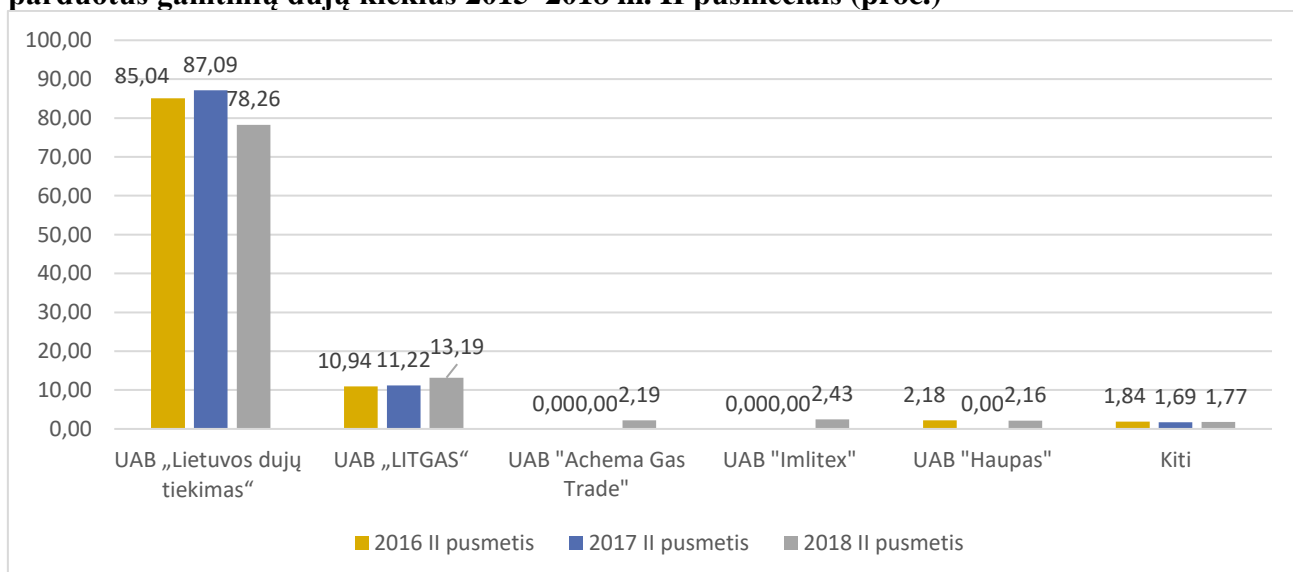
* Nevertinami pardavimai ne Lietuvos gamtinių dujų tiekimo įmonėms ir vartotojams.

10 pav. Mažmeninės gamtinių dujų rinkos struktūra pagal būtiniam vartotojams parduotus gamtinių dujų kiekius 2016–2018 m. II pusmečiais (proc.)

Šaltinis – Komisija.

11 pav. Mažmeninės gamtinių dujų rinkos struktūra pagal nebūtiniam vartotojams parduotus gamtinių dujų kiekius 2015–2018 m. II pusmečiais (proc.)

Šaltinis – Komisija.

Rodiklis	2018 m. II pusmetis	2017 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu	2016 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu
Gamtinių dujų vartotojų ir biržos dalyvių skaičius					
Gamtinių dujų vartotojų skaičius	594.950	582.482	2,14%	573.004	3,83%
Gamtinių dujų biržos dalyvių skaičius	77	71	8,45%	58	32,76%
Kiti rodikliai					
Gamtinių dujų suvartojimas Lietuvoje (GWh)	9.831	10.200	-3,62%	10.925	-10,01%
Gamtinių dujų pardavimas kitose ES šalyse (MWh)	1.485.623	2.524.189	-41,14%	132.821	19 kartų

6. INVESTICIJOS

Rodiklis	2018 m. II pusmetis	2017 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2017 m. II pusmečiu	2016 m. II pusmetis	2018 m. II pusmečio pokytis, palyginti su 2016 m. II pusmečiu
PERDAVIMAS (tūkst. Eur)	15.623	9.839	58,78%	7.127	2,19 karto
SKIRSTYMAS (tūkst. Eur)	42.893	25.408	68,81%	13.633	3,15 karto
TIEKIMAS (tūkst. Eur)	171	94	80,90%	61	2,8 karto